

Vergaderjaar 2021–2022

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 816

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 november 2021

Op 18 juni 2021 informeerde ik uw Kamer over de coronabesmettingen binnen de justitiële inrichtingen en de maatregelen die de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) als gevolg daarvan had doorgevoerd.¹ In de afgelopen periode is in Nederland het aantal besmettingen, na een aanvankelijke daling, helaas weer gestegen en is de druk op de zorg toegenomen. Op 12 november jl. heeft het kabinet daarom nieuwe maatregelen aangekondigd.

Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken bij DJI en de maatregelen voor de justitiële inrichtingen. Daarbij ga ik ook in op de situatie voor het personeel. Corona heeft al geruime tijd een forse impact op het personeel van DJI. Onlangs heeft de Centrale Ondernemingsraad (COR) van DJI hier ook een brief over geschreven. In deze brief ga ik in op de acties die DJI in gang heeft gezet.

Besmettingen

Er is momenteel sprake van 25 besmettingen onder justitiabelen binnen het gevangeniswezen (peildatum 17 november). Binnen de forensische zorg en justitiële jeugdinrichtingen zijn geen besmettingen geconstateerd. Het aantal besmettingen is daarmee relatief laag vergeleken met het huidige landelijke beeld.

De vaccinatiegraad onder justitiabelen en medewerkers is niet bekend. DJI stimuleert waar mogelijk het vaccineren van justitiabelen. Zo worden bij binnenkomst justitiabelen actief geïnformeerd (in verschillende talen) over de mogelijkheden omtrent vaccinatie. Alle justitiabelen wordt een (of meerdere) vaccinatie(s) aangeboden.

¹ Kamerstuk 24 587, nr. 803

Aangezien besmettingen vooral plaatsvinden door mensen die in en uit een inrichting gaan, blijft DJI daarnaast ook streven naar een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad onder medewerkers.

Maatregelen

Na de zomer leek de coronasituatie aanvankelijk sterk verbeterd en zijn landelijk versoepelingen ingevoerd. DJI is echter terughoudend geweest met het invoeren van versoepelingen aangezien besmettingen binnen een inrichting grote impact hebben. Het dringend advies voor het waar mogelijk houden van 1,5 meter afstand is binnen de DJI gehandhaafd. Dit betekent dat de impact van de nieuwe landelijke maatregelen, zoals bekendgemaakt op 12 november jl., voor de inrichtingen beperkt is. De bestaande maatregelen blijven gehandhaafd. In de bijlage bij deze brief staan deze maatregelen beschreven. De situatie in de inrichtingen geeft op dit moment geen aanleiding om het coronabeleid verder aan te scherpen.

Personeel

Corona vraagt al geruime tijd veel van de medewerkers van DJI. Zo ligt het ziekteverzuim hoger dan gemiddeld en is er sprake van een opleidingsachterstand waarop een inhaalslag is ingezet. Daarmee is de werkdruk toegenomen. De COR van DJI heeft in een brief op 8 oktober jl. dringend aandacht gevraagd voor enkele kwesties die naar haar mening de veiligheid en de werkdruk van het personeel raken. Naar aanleiding van deze brief heeft de directie van DJI meermalen overleg gevoerd met de COR-DJI. De COR-DJI heeft aangegeven maatregelen te willen die per direct effect sorteren en dat de beschreven acties dat onvoldoende doen. Hierop heeft de COR-DJI op 12 november 2021 schriftelijk laten weten alle overleggen met de hoofddirecteur voor onbepaalde tijd op te schorten.

Het door de COR-DJI geschetste beeld is op punten zoals ziekteverzuim en de schaarste op de arbeidsmarkt van bijvoorbeeld zorgfuncties herkenbaar. Ik acht het daarom van belang dat op korte termijn naar oplossingen wordt gezocht. De veiligheid van het personeel staat daarbij voorop.

De hoofddirectie van DJI zet in op twee sporen. Als eerste heeft de hoofddirectie aan alle vestigings- en inrichtingsdirecteuren gevraagd om in overleg met hun lokale medezeggenschap scherp in beeld te brengen wat de lokaal spelende problemen zijn en welke oplossingen snel toepasbaar zijn en daadwerkelijk verlichting bieden. De vestigingsdirecteuren hebben, binnen de wettelijke kaders, maximaal de ruimte om lokale maatregelen te treffen. Deze gesprekken moeten 6 december aanstaande zijn afgerond. De uitkomsten worden aan de hoofddirectie gerapporteerd.

Het tweede spoor behelst het inrichten van een Taskforce. Daarin worden de lokale knelpunten besproken die mogelijk met landelijke kaders, beleid en ondersteuning moeten worden opgelost. Deze Taskforce staat onder leiding van een lid van de hoofddirectie en bestaat uit leden van het veldmanagement. De COR-DJI is uitgenodigd om met twee leden deel te nemen aan de Taskforce.

Tot slot

DJI heeft tot nu toe een knappe prestatie geleverd. Het aantal besmettingen is over de gehele linie laag gebleven. Maar dit heeft wel wat gevraagd van het personeel. Ik neem hun signalen dan ook zeer serieus en steun de ingezette lijn van DJI.

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker

Overzicht maatregelen DJI

Inkomstenprocedure van 5 dagen

Een gedetineerde wordt bij binnenkomst preventief op een eenpersoonscel geplaatst. Bij een negatieve uitslag van de test op dag 5 kan de gedetineerde op een reguliere afdeling worden geplaatst en deelnemen aan het dagprogramma.

Groepsgrootte

Er geldt geen maximum aan toegestane groepsgrootte binnen en buiten. Binnen bepaalt de VD wat de maximaal toegestane groepsgrootte is per ruimte. Daarbij wordt rekening worden gehouden met het overheidsbeleid: maximaal 75% van de zaalcapaciteit mag worden benut indien personen geen vaste zitplaats hebben en het dringende advies 1,5 meter afstand te houden.

Bezoek en kort knuffelcontact mogelijk indien gebouwelijke situatie dat toestaat

Bezoek achter plexiglas wordt gehandhaafd i.v.m. het opvolgen van het dringende overheidsadvies 1,5 meter afstand te bewaren. Knuffel bij binnenkomst en afscheid waar de gebouwelijke situatie dat toelaat. Het korte knuffelcontact is gezien de inrichting van de gebouwen dus niet overal mogelijk.

Bezoek zonder toezicht mogelijk

Gedetineerden die langer dan zes maanden aaneengesloten in detentie verblijven en aantoonbaar een duurzame relatie hebben kunnen onder voorwaarden bezoek zonder toezicht ontvangen.

Geen quarantaine na bezoek van kinderen

In de inrichtingen is fysiek contact tijdens ouder-kinddagen mogelijk. De quarantaine is niet nodig indien de gedetineerde zich achteraf laat testen, of aantoonbaar gevaccineerd is.

Ambtelijk bezoek

Contact met medewerkers van instanties als gemeente, reclassering en politie is fysiek mogelijk. Deze ketenpartners kunnen op bezoek komen in de inrichting, mits de directeur dit veilig en verantwoord acht en 1,5 meter afstand in acht kan worden genomen. Hierbij geldt dat ook door het ambtelijk bezoek moet worden afgewogen of het nodig is het bezoek fysiek te laten plaatsvinden.

Kortdurend re-integratieverlof

Per 1 juli kunnen gedetineerden met kortdurend re-integratieverlof. Dit is verlof voor bijvoorbeeld een sollicitatiegesprek of een afspraak bij de gemeente voor een identiteitsbewijs. Bij terugkeer wordt een test afgenomen. Werkt een gedetineerde hier niet aan mee, dan gaat hij of zij in quarantaine.

Langdurend re-integratie verlof

Per 15 juli is ook het langdurende re-integratieverlof hervat. Na lang verlof geldt dezelfde procedure als voor nieuwe inkomsten (inkomstenprocedure).

(On)begeleid verlof in tbs-klinieken en jeugdinrichtingen weer mogelijk

Voor tbs-gestelden en justitiële jeugdigen zijn sinds 21 juni 2021 alle verlofmogelijkheden met inachtneming van de landelijke regels hervat. Wel wordt bij terugkeer een test aangeboden.

1,5 meter afstand

DJI koos er eind september voor om het dringend advies 1,5 meter afstand te houden op te volgen. Dat dringend advies is nu een verplichting. Op alle DJI-locaties moet 1,5 meter afstand worden gehouden. Op plekken waar dat niet mogelijk is, moet een mondkapje worden gedragen. Voor groepsgroottes geldt geen maximum aantal personen. Bij het vaststellen van het aantal mensen dat zich in een ruimte mag bevinden, is het houden van 1,5 meter afstand leidend. De grootte van de ruimte is dus bepalend voor het aantal toegestane personen.

Mondkapje

Voor zowel DJI-medewerkers, justitiabelen als bezoekers van de justitiële inrichtingen geldt: op plekken waar het houden van 1,5 meter afstand niet mogelijk is, draagt men een niet-medisch mondkapje.

Contactberoepen

In de justitiële inrichtingen geldt voor alle contactberoepen dat een mondkapje moet worden gedragen als binnen 1,5 meter zorg aan justitiabelen wordt verleend (uitgezonderd kortstondige contacten en wanneer het de communicatie met een justitiabele ernstig belemmert).

Algemene hygiënerichtlijnen blijven belangrijk

Het naleven van de algemene adviezen om verspreiding van het coronavirus te beperken blijft belangrijk. Dus thuisblijven bij klachten, testen door de GGD (ook als iemand gevaccineerd is), regelmatig handen wassen, hoesten en niesen in de elleboog, geen hand geven en goed ventileren.